

eerwaarde heer

alfons

bouckaert

Er is een figuur verdwenen uit het college van Menen : Mijnheer Bouckaert. Een rond gelaat, de lippen gespannen in strakke inspanning, of in een rondeke samengetrokken tot geconcentreerd overdenken, of wijd open in een gulle lach ; met zenuwachtige stap en vlug bewegende handen ; iemand die prent geslagen heeft bij ieder die door de vierde Latijnse gekomen is sedert 1949 of die tot harmonie of banjo-orkest behoord heeft.

Mijnheer Bouckaert was van Rumbeke - niet van Roeselare : hij was anders dan de Roeselarenaars van het collegekorps --- Hij stamt af van een hard-werkende nijveraarsfamilie. Te Rumbeke bestaat er voor ons het kasteel met het bos en de Bouckaerts. Hij houdt niet fierheid van zijn thuis. Ieder weekend trok hij daar naartoe, onweerstaanbaar, liefst per fiets. Alleen dringende redenen, als het optreden van het banjo-orkest, konden hem van die verpozing thuis weerhouden.

Die fiets van Mijnheer Bouckaert is een meesterstuk van fietsenmakerskunst, naar hij vertelde, licht en sterk, met zeven snelhede . . . een beste middel om fit en gezond te blijven en om de zenuwen tot orde te roepen.

Zo'n fiets bezat hij nog niet toen hij in Menen benoemd werd. Was het toen niet een motorfiets ?

Hij kwam hier te Menen aan in september 1949. Er was een nieuwe leraar nodig in de vierde Latijnse. In die tijd waren er geen regenten of licentiaten (in een of andere specialiteit). Uitgezonderd de leraar wetenschappen, moest ieder leraar - priester~leraar uiteraard -alles kunnen doceren. Ook van Eerwaarde Heer Bouckaert werd verondersteld dat hij gratie naar vocatie had gekregen, en dus had hij aan te nemen wat men hem opdroeg.

Hij heeft in zijn vierde Latijnse alle vakken gegeven uitgenomen biologie en aardrijkskunde, zowel de wiskunde als het Grieks en het Latijn heeft hij met brio gedoceerd in dat schoolstrijdtijdperk Van het eerste en het tweede boek van meetkunde kenden zijn leerlingen alle stellingen, van de eerste tot de laatste, van buiten, nummer inbegrepen. Latijn en godsdienst zijn tot het einde toe zijn vakken gebleven. Al de andere werden door vakleraars overgenomen. Maar Mijnheer Bouckaert was allerminst een « vakleraar » ; hij was vóór alles een opmerkzaam en ijverig titularis en dit op een zeer persoonlijke wijze.

Toen het Pauluscollege van Wevelgem opnieuw met dit van Menen moest meedraaien, was Mijnheer Bouckaert als het knoepje van het lopende touwtje dat twee draaiende wieltes aan mekaar houdt en dat gedurig heen en weer van het ene wielte naar het anderp loopt en weer terug naar het eerste. Zo reed de leraar Latijn dagelijks heen en weer tussen Menen en Wevelgem om ook danr op gelijke wijze Latijnse woordjes te doen leren en Caesar te doen vertalen.

Het waren niet alleen de vierdelingen die hielden van Mijnheer Bouckaert en naar hem toe gingen om raad en aanmoediging. Zeer velen heeft hij hartelijk op zijn kamer ontvangen. Hun wees hij een energieke en actieve levensweg aan. En een bezoek eindigde meestal met een boek in de hand ...

In de K.S.A. en voor de klas was hij begonnen met een kernwerking - nog niet in het begin van het schooljaar : eerst het terrein verkennen - die dan degelijk werd voortgezet als die jongens in de derde waren. De leden van het groepje hadden het ervoor over

na de studie nog te vergaderen. En toen er geen tijd meer kon voor gevonden worden, kwam Mijnheer Bouckaert op het idee tien minuten bezinning te houden vóór de sectiemis iedere week.

Zolang de K.S.A. gedurende het schooljaar een collegeaangelegenheid was en zolang iedere klas een « ban » vormde met een K.S.A.-leider aan het hoofd en een proost ernaast, was Mijnheer Bouckaert de sterk-geëngageerde en vindingrijke proost van de vierdelingen en de jong-hernieuwers. Hoogtepunten van die werking waren wellicht de weekends in Westouter, met wat romantiek, een religieus moment, maar karaktervormend en plezierig voor jongens van die leeftijd. En dan volgde een serie fijne foto's als aantrekkingspunt voor een volgend weekend.

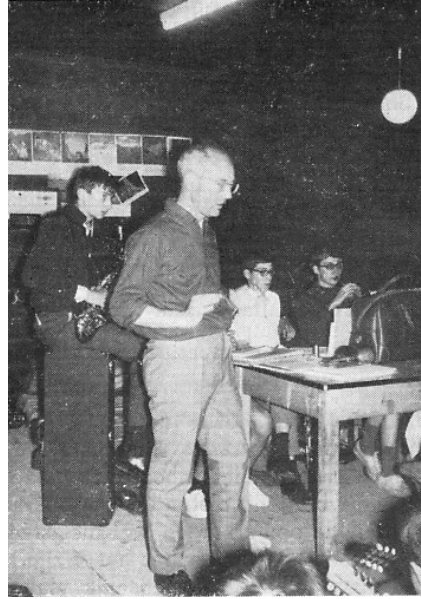
Want foto's nemen, was één van zijn liefhebberijen en daar had hij kunstzin voor. Wie ooit op zijn kamer kwam herinnert zich wel de mooie vergrotingen, ieder een bijzondere herinnering aan een of andere uitstap of reis met een jongensgroep.

In het kader van dit bloeiende K.S.A.-leven op het St.-Aloysiuscollege is Mijnheer Bouckaert dan uitgegroeid tot de animator van de collegeharmonie en de ontwerper en dirigent van het banjo-orkest. Bij de harmonie ~ die toen de K.S.A.-harmonie Zimpezele heette - heeft hij in 1954 Mijnheer Smis opgevolgd. Het banjo-orkest is stilaan gegroeid uit een klein groepje liefhebbers van de K.S.A.-ban van de vierde klassen. Maar de werking van Mijnheer Bouckaert in die twee groepen hebben wij, leraars, slechts van buiten uit enkele keren gezien. De geschiedenis van hun optreden en hun reizen naar het buitenland zou ik wel kunnen opzoeken in vorige Collegecronicken, maar de persoon van de bezieler ervan weergeven kan ik niet verder meer. Lees daarom wat een oud-muzikant erover vertelt.

E. G.

E.H. BOUCKAERT EN ZIJN MUZIKANTEN.

Het bericht van de overplaatsing van E.H. Bouckaert zal bij heel wat oud-muzikanten aardig wat beroering hebben verwekt, samengaand met een onweerstaanbare neiging even in gedachten te verwijlen bij mensen en gebeurtenissen die het muziekleven op het college hebben gemaakt tot een hoogst belangrijk en onvergetelijk aspect van hun vorming.

Over L.H. Bouckaert is het wellicht onmogelijk als ongeëngageerd toeschouwer te spreken, omdat hij zo midden onze groep stond, in Banjo-orkest en harmonie, en in elk van zijn muzikanten afzonderlijk een ongewoon belangrijke plaats innam.

Niemand zal het ooit betwijfelen dat juist dit het hem heeft mogelijk gemaakt van een moeizaam en materieel schamel begin de groep in stijgende lijn te brengen tot de prestaties en appreciaties van de laatste dag.

Een geschiedenis schrijven van harmonie en Banjo-orkest of een opsomming geven van de tientallen optredens is mij vrijwel onmogelijk, omdat ook ik slechts een klein deeltje van die tocht heb mee-afgelegd. Maar gedurende drie jaar heb ik steeds dezelfde Mijnheer Bouckaert gekend : zonder spectaculaire sprongen, dynamisch en sereen, luchtig-spottend en ernstig.

De evolutie in de veelal eigenhandig gecomponeerde muziek vertolkte veeleer de veranderende tijdsgeest, die hij steeds in zijn jonge muzikanten vond, dan een wijziging in de aanpak vanwege de dirigent.

Hij was niet de dirigent die met het maatstokje het ritme opdrijft of remt, om dan met succes beladen in de bus naar huis vooraan plaats te nemen.

Vooraleer algemene repetities konden aanvangen had hij reeds heel wat stille voorbereiding opgeknapt : waakzaam, met een luister~bereid oor en een bemoedigend woord bezocht hij de repeterende muzikanten in hun individuele studio, nodigde hij diverse instrumentengroepen uit voor een gezamenlijke repetitie met pianobegeleiding.

Daarnaast konden wij heel wat nachtwerk vermoeden wanneer hij ons 's anderendaags een nieuwe partituur bezorgde !

In de algemene repetities liet hij zich kennen in zijn stiptheid, ernst en werkkraft.

Met een ongehoorde nauwgezetheid stond hij op ieders tijdige aanwezigheid en stak zijn mistevredenheid niet onder stoelen of banken wanneer iets door onze nalatigheid of vergetelheid misliep. Enkele woorden volstonden om ons stil te laten worden ; we incasseerden de opmerkingen wel niet steeds met dezelfde ontvankelijkheid, maar wij wisten dat het « zijn » bekommernis was ons, meer dan op muzikaal, op menselijk vlak te corrigeren. Als studenten~begeleider genoot hij een zeldzaam vertrouwen : Hij kende ons immers te goed door individuele en groepscontacten om niet de juiste snaar te raken ter correctie of vervolmaking.

Als alles naar wens verliep was zijn tevredenheid ook duidelijk merkbaar : woorden van waardering bleven niet uit en met een grappig commentaartje wist hij ons wel eens een versnapering aan te bieden. Aangename namiddagen waren het, over de inspanning en concentratie heen !

Elk optreden was voor hem een telkens te hernemen waagstuk met jonge mensen : zijn laatste sobere wenken in de autocar, zijn bezorgde bewegingen en zijn korte, strenge repetitie vóór de zaal volliep, maakten ons bewust dat het ons gewoon geworden repertoire weer diende te worden uitgevoerd alsof het een première betrof : het publiek was telkens nieuw en het was zijn grote zorg steeds de verwachtingen van de organisatoren ruimschoots in te lossen.

Vóór alles was hij het die door zijn gelijkmoedigheid onze humeurigheid wist te kanaliseren : in een nokvolle zaal moest ons enthousiasme wel eens wat getemperd, bij een teleurstellende opkomst opgemonderd worden.

Ik herinner me een optreden 'n Zwitserland : toen bleek dat een uiterst select publiek ons concert zou bijwonen in een eersterangs~hotel was de stemming van onze gemoederen beneden alle peil : een natuurlijke afkeer voor wat ons als drukdoenerij voorkwam lag aan de ontevredenheid ten grondslag. Er werd gefluisterd dat zo'n optreden wel moest worden afgewezen ! Mijnheer Bouckaert wist beter : na een harde bergtocht slaagde hij er in ons te overhalen te spelen alsof het een geliefd publiek betrof ... Onze sprankelende muziek wist ook deze zó verwende zaal tot een daverend applaus te bewegen !

De diverse tournees in het buitenland waren onvergetelijk voor ieder muzikant. Waar wij wel eens van een kommerloze dag genoten bleef zijn aandacht steeds gespannen op een komend optreden, op een o zo nodige repetitie, op een oponthoud met zijn mannen van de eerstes met wie hij alles wilde regelen. Toen gemord werd over een te lang uitblijven van een stevig maal (omwille van te druk programma), trok hij zich met enkele « leerlingen » op een rustig caféterras terug. Enkele uren later kon de groep aan tafel ! . . .

Maar we zouden tekort doen aan E.H. Bouckaert als muzikleider op het college, indien we zijn onschatbare bijdrage aan de harmonie onbesproken lieten. Een getuigenis van onze harmoniedirigent zou ons voldoende overtuigen. Maar ook een spelend lid kon het niet ontgaan dat de harmonie een belangrijke plaats innam in het hart van een steeds bezige Mijnheer Bouckaert.

Reeds lang volgde hij de jonge muzikleerling tot hij hem op een dag uit de studiezaal riep om hem prompt een muziekinstrument in de hand te stoppen en bij meester Miel de « gamme » door te nemen. Menigmaal heeft hij de hartverscheurende noot van een pas aangeworven muzikant gehoord.

Na enkele maanden kon « de nieuwe » een pet bij hem in ontvangst nemen en in een handomdraai wist E.H. Bouckaert hem tot het vaste voornemen te bewegen het uniform van de collegeharmonie~Zimpezele tot zijn laatste collegedag eervol en waardig te dragen. En het was een fiere leerling die bijna reeds marcherend zijn kamer uitstapte ...

Iedereen zal zich van hem wel herinneren hoe hij alles had gedaan om instrumenten te zoeken, te herstellen, hoe hij de zaterdagnamiddag in de vestiaire zijn mannen opwachtte, hoe hij de vorderingen van de repetities keurend volgde en zoveel stille inzet meer. . .

Als ik me nu reeds tot een besluit mag wagen, meen ik samen met vele muzikanten te kunnen zeggen dat E.H. Bouckaert in zijn hoedanigheid van muziekpromotor vóór alles de priester was in ons midden, voor wie het er niet om het succes te doen was als wel met al zijn pedagogische gaven, door de muziek mensen te maken. Dit was zijn speciaal charisma, dit hebben wij aan hem gehad.

E. H. Bouckaert, « du bist nicht mehr da . . . » ; tot in de laatste nederige daad van het aanvaarden van een nieuw werkterrein zagen wij U terug zoals we U hebben gekend in onze collegejaren ; en wat we nooit zo goed konden uitspreken als in dit getuigenis over U, zeggen we U van harte: DANK U WEL om wat wij door U konden beleven, om wat we mede door U zijn geworden. Vale!

Een oud-muzikant.
